

Základná škola s materskou školou , Tuhrina 3, 082 07 Tuhrina

ADAPTAČNÝ A DIAGNOSTICKÝ PROGRAM FAREBNÝ SVET DETÍ



Šk. rok : 2022/ 2023

Adaptačný pobyt v MŠ

Čo je to adaptačný pobyt dieťaťa v MŠ? Ako dlho trvá? Ako prebieha? Čo ak si dieťa v MŠ bohužiaľ nezvykne?

Vstup dieťaťa do MŠ je prvým krokom do spoločnosti. Táto udalosť prináša zmeny v živote dieťaťa, ale aj rodičom.

Cieľom adaptačného pobytu je uľahčiť dieťaťu vstup do MŠ. Adaptačný program je prostriedkom pokojného prechodu z rodinného prostredia a plynulého zaradenia do materskej školy.

Podľa vyhlášky MŠ SR č. 438/2020 Z. z. „z dôvodu ľahšej adaptácie dieťaťa možno prijať dieťa na čas adaptačného pobytu, v ktorom zákonný zástupca **privádza dieťa** do materskej školy **postupne na jednu hodinu, dve a najviac štyri hodiny**, spolupracuje s pedagogickými zamestnancami a po prevzatí dieťaťa z materskej školy zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa.“ Adaptačný pobyt môže mať teda podľa vyhlášky rôznu dĺžku – jednu hodinu, dve, najviac však štyri hodiny.

Adaptačný pobyt dieťaťa v MŠ je proces, **kedy si dieťa postupne zvyká na prostredie materskej školy**. Zvyká si na:

- o samotnú školu, to ako vyzerá, ako vyzerá trieda,
- o to, že nie je počas dňa s rodičom,
- o to, že je vo väčšom kolektíve, s inými deťmi,
- o to, že sú tam pani učiteľky ako authority,
- o zvyky a „rituály“ v MŠ – spoločné spanie, pobyt na dvore, spoločné výlety, spoločné jedenie v jedálni, spoločné hranie sa a výuka.

Adaptácia je najviac 3 mesiace

Podľa zákona č. 245/2008 Z. z. nesmie byť adaptačný pobyt dieťaťa dlhší ako tri mesiace. Riaditeľ môže na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu rozhodnúť o **prerušení dochádzky** dieťaťa do materskej školy na dohodnutý čas. O prerušení dochádzky dieťaťa do materskej školy **z dôvodu zníženej adaptačnej schopnosti** riaditeľ materskej školy vydá rozhodnutie, v ktorom uvedie presný čas (dátum) od kedy, do kedy bude dochádzka dieťaťa prerušená. Dĺžka trvania prerušenia dochádzky dieťaťa je individuálna. Žiadny právny predpis ju neurčuje.

Priebeh adaptačného pobytu

Orientačné obdobie

Dieťa v materskej škole:

- stavia sa do úlohy pozorovateľa,
- spracúva množstvo podnetov a problémov,
- nepokúša sa nadviazať kontakt s rovesníkmi,
- nezaujíma sa o ich aktivity,
- rozpráva ticho, jednoslabične alebo vôbec,
- nehrá sa, a ak áno, tak nie veľmi intenzívne,
- je uzavreté, zdržanlivé,
- dieťa trpí nechutenstvom, odmieta sa stravovať v MŠ.

Dieťa doma:

- prežíva to, čo dospelí po namáhavom dni,
- je neisté, unavené hlukom a množstvom podnetov,
- túži po pokoji, chce si odpočinúť,
- obmedzuje mnohé zo svojich činností, s ktorými sa zaoberalo pred vstupom do MŠ
- zje všetko, čo pred neho predložíte, pretože jedlo v MŠ odmieta
- potrebuje spracovať svoje dojmy a zážitky.

Úloha rodiča:

- nelúčiť sa s dieťaťom dlho - pri dlhom lúčení dieťa zneistie, nakoľko neobvyklé správanie rodiča podporí jeho strach,
- ak má možnosť, ponechá dieťa dopoludnia v MŠ a poobede si ho vyzdvihne,
- po návšteve v MŠ dá dieťaťu možnosť odpočinku,
- nezaťažuje dieťa väčšími aktivitami - nákupom, prechádzkami, pobytom na ihrisku,....,
- nezaťažuje dieťa inými životnými zmenami - sťahovanie, narodenie súrodenca, nezhodami v rodine,....,
- zosúladí režim doma s režimom v MŠ,
- neprerušuje pobyt v MŠ.

Úloha učiteľky:

- rešpektuje u dieťaťa úlohu "pozorovateľa",
- podporuje konanie dieťaťa,
- pomocou hier umožňuje prijímanie informácií,
- sprostredkuje dieťaťu najdôležitejšie pravidlá a normy správania,
- oboznámi dieťa s najdôležitejšími priestormi - trieda, umyváreň, WC, jedáleň, spálňa,
- dovoľí dieťaťu ponechať obľúbenú hračku, vec
- vytvorí priestor na odpočinok,
- umožní spoločný pobyt s "pevným bodom" - kamarát, súrodenec, ak to dieťa potrebuje,
- na konci týždňa rozohrá zaujímavú hru na pokračovanie.

Obdobie presadenia sa

Dieťa v MŠ:

- je ochotné podniknúť prvé pokusy o kontakt s rovesníkmi,
- pokúša sa presadiť v skupine,
- začína viac komunikovať,
- hľadá ochranu u dospelých, ak má ťažkosti s rovesníkmi,
- rýchlo sa unaví - spory medzi deťmi pri presadzovaní sa v skupine ,
- snaží sa upútať pozornosť všetkými prostriedkami,
- vyberá si len jedlá z domu, naďalej málo je.

Dieťa doma:

- pôsobí nevyrovnané,
- často sa mení jeho nálada,
- pokúša sa upútať pozornosť všetkými prostriedkami,
- plače, ak chcú rodičia odísť - keď zabezpečuje dozor jeho známa osoba ,
- je odmietavé, chce opak toho, čo sa mu ponúka,
- odvráva,
- ráno je plačlivé i keď šlo večer skoro spať.

Úloha rodiča:

- neprerušuje pobyt v MŠ,
- nelúči sa s dieťaťom dlho,
- nezaťažuje dieťa väčšími aktivitami, podporuje priateľstvá v MŠ - na ihrisku, doma ,
- rešpektuje správanie dieťaťa.

Úloha učiteľky:

- upevňuje normy a pravidlá správania v MŠ,
- oboznamuje dieťa s ostatnými zamestnancami MŠ,
- oboznamuje dieťa s ďalšími priestormi MŠ,
- pomáha pri riešení konfliktov, predchádza im,
- nemení pravidlá a normy správania sa v MŠ - zosúladienie pôsobenia obidvoch učiteliek v triede ,
- dovoľí dieťaťu ponechať si obľúbenú vec, hračku z domu.

Obdobie ukľudnenia sa

Dieťa v MŠ:

- správanie dieťaťa sa blíži k norme,
- je istejšie v priestoroch MŠ, podriaďuje sa normám a pravidlám správania sa v MŠ,
- prejavuje deťom svoju náklonnosť,
- zaujíma sa o aktivity iných detí,
- napodobňuje vzory,
- začína lepšie jesť, odmieta len neobľúbené jedlá.

Dieťa doma:

- dieťa je telesne vyčerpané,
- rýchlo sa unaví,
- pôsobí ako "duchom neprítomné",
- nepokúša sa večer zostať dlho hore,
- je duševne ľahostajné.

Úloha rodiča:

- neprerušuje pobyt v MŠ, podľa možnosti ani na jeden deň,
- podporuje nové priateľstvá v MŠ - doma, na ihrisku, v parku ,
- zaujíma sa o pekné zážitky prežité v MŠ,
- predlžuje pobyt v MŠ i na popoludnie,
- rešpektuje psychosomatickú záťaž u dieťaťa.

Úloha učiteľky:

- upevňuje normy a pravidlá správania,
- zapája dieťa do činnosti vo väčšej miere.

Prechod dieťaťa z rodiny do MŠ uľahčíte i tým, že nebudete rozoberať s dieťaťom vlastné obavy z jeho adaptácie v MŠ. Často sa stáva, že dieťa je pokojné, ale keď zbadá, že rodič je neistý, ba má slzy v očiach, nechápavo sa rozplače.

Prechod do nového prostredia mu uľahčíte aj tým, že ho budete pravdivo informovať o dianí a o živote v MŠ. Pred pravidelnou dochádzkou do MŠ je vhodné zosúladiť denný domáci poriadok s denným poriadkom v MŠ.

Dieťa je istejšie a slobodnejšie, ak má osvojené hygienické návyky a zručnosti pri starostlivosti o svoju osobu - obliekanie, obúvanie, jedenie,

Sprievodné aktivity:

- Spolu nám je veselo,
- Holá, holá, škola volá...,
- Pod' sa so mnou hrať,

Vyhláškou MŠ SR č. 306/2008 Z. z. má riaditeľ materskej školy ustanovenú kompetenciu, že v prípade zníženej adaptačnej schopnosti dieťaťa môže na základe žiadosti zákonného zástupcu rozhodnúť o prerušení dochádzky dieťaťa do materskej školy na dohodnutý čas.

Diagnostický pobyt v MŠ

Podľa § 59 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. v rozhodnutí o prijatí dieťaťa môže riaditeľ materskej školy okrem adaptačného pobytu môže určiť aj **diagnostický pobyt** dieťaťa v materskej škole, ktorý **nesmie trvať dlhšie ako tri mesiace**.

O diagnostickom pobyte hovoríme vo vzťahu k **deťom so zdravotným znevýhodnením**. Máme na mysli najmä tie deti, ktorých zákonní zástupcovia riaditeľa materskej školy na ich zdravotné znevýhodnenie upozornia už pri podávaní žiadosti o prijatie do materskej školy. **Cieľom diagnostického pobytu je, aby sa zistilo, či sa u konkrétneho dieťaťa môže výchova a vzdelávanie uskutočňovať ako výchova a vzdelávanie začleneného dieťaťa v bežnej triede alebo ako výchova a vzdelávanie v špeciálnej triede, resp. v špeciálnej materskej škole.** Počas diagnostického pobytu je zákonný zástupca dieťaťa povinný úzko spolupracovať s materskou školou a príslušným zariadením výchovného poradenstva a prevencie a podľa potreby a s ďalšími odborníkmi, na základe odporúčania materskej školy. Zákonný zástupca je zároveň povinný materskú školu bezodkladne informovať o všetkých zmenách v zdravotnom stave dieťaťa, ktoré by mohli mať vplyv na výchovu a vzdelávanie daného dieťaťa, alebo na výchovu a vzdelávanie ostatných detí.

Ak sa počas trvania diagnostického pobytu preukáže, že vzhľadom na druh a stupeň zdravotného oslabenia dieťaťa, materská škola zabezpečí plnohodnotné predprimárne vzdelávanie, ako dieťaťa so ŠVVP, po uplynutí diagnostického pobytu môže dieťa ďalej pokračovať v predprimárnom vzdelávaní. Počas diagnostického pobytu je dieťaťu vypracovaná špeciálnopedagogická diagnostika.

Sprievodné aktivity:

- Patriš medzi nás,
- Pod' sa so mnou hrať,
- Spolu to zvládneme.

Determinanty Adaptačného a diagnostického pobytu Farebný svet detí:

- Dieťa- spokojné a usmievavé,
- Rodič- facilitátor,
- Pedagóg- trezlivý a láskavý.

Tešíme sa na spoluprácu a veľa krásnych zážitkov

Kolektív MŠ